

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ

**ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Θεολόγος καθηγητής

ΔΕΑ Εκκλησιαστικής Ιστορίας ΑΠΘ

Δρ. Θεολογίας ΑΠΘ

E-Mail: gzee11@otenet.gr

akalamatas@sch.gr

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
UNIVERSITY OF PIRAEUS

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Jean Monnet Chair
EduTRIP
European Union's Education, Training
Research and Innovation Policies

ΥΠΟΟΜΑΔΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ· Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015 – ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016)

Ομάδα Α΄· ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ: Κατερίνα Στόικου, Γεώργιος Παυλής, Πηγασία Τσαμασλή.

Ομάδα Β΄· ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ: Ματίνα Ήλκου, Νάσος Κολοκυθάς, Μαρία Καλδέλλη, Μαριάνθη Πεντογέννη.

Ομάδα Γ΄· ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ: Ραφαήλ Νιάνιος, Γεώργιος Αραπαντώνης, Μυρσίνη Πεντογέννη, Τζένη Πουλέλλη.

Ομάδα Δ΄· ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ: Μυρσίνη Κατσαρού, Προκοπία Σαβέλλη, Γεώργιος Θεοδοσίου, Ευαγγελία Πλατάνου.

ΥΠΟΘΜΑΔΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ· Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ 2016)

Ομάδα Α΄· ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ: Σπύρος Καραγιλάνης, Δημήτρης Παπαδημητρίου, Άγγελος Σκοπελίτης.

Ομάδα Β΄· ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ: Ματίνα Ήλκου, Νάσος Κολοκυθάς, Μαρία Καλδέλλη.

Ομάδα Γ΄· ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ: Ραφαήλ Νιάνιος, Γεώργιος Αραπαντώνης, Μυρσίνη Πεντογέννη, Τζένη Πουλέλλη.

Ομάδα Δ΄· ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ: Μυρσίνη Κατσαρού, Προκοπία Σαβέλλη, Ευαγγελία Πλατάνου, Μυρσίνη Κατσαρού.

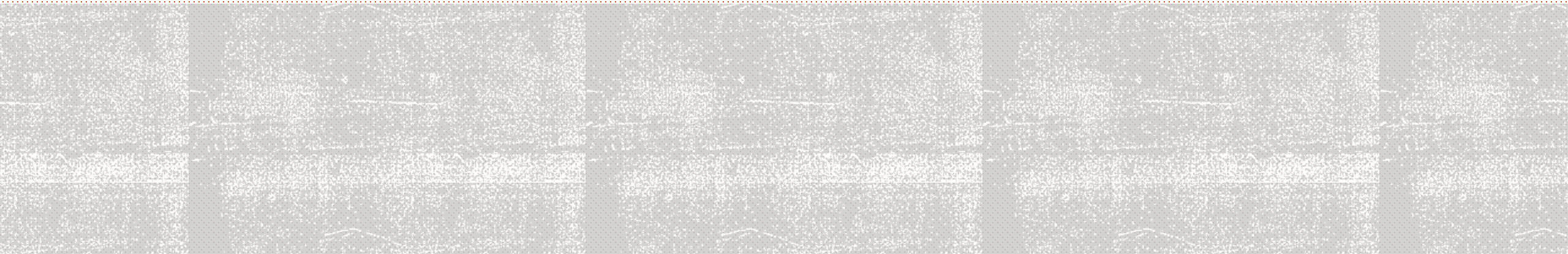
ΛΕΞΕΙΣ – ΚΛΕΙΔΙΑ

- Πρόσφυγες, μετανάστες, πολιτικός πρόσφυγας, οικονομικός μετανάστης, αλλοδαπός, αλλοεθνής, αποδημητής, απόδημος, άποικος, ξενιτεμένος, ξένος, ξενοφοβία, φιλοξενία, Άλλος, κέντρα φιλοξενίας, κέντρα υποδοχής, θάλασσα, πνιγμοί, Συρία, Αφγανιστάν, πόλεμος, Ευρώπη, κλειστά σύνορα, ανοικτά σύνορα...

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Προσφυγιά

Ερευνητικά Ερωτήματα

- Ποια τα κύρια αίτια προσφυγής τους σε ξένες χώρες;
- Γιατί τα τελευταία χρόνια η μετανάστευση και προσφυγιά αυξίνονται συνεχώς;
- Ποιοι τους διακινούν;
- Ποιος είναι ο τρόπος μεταφοράς τους;
- Επάρκουν τα κέντρα υποδοχής;
- Είναι κατάλληλες οι υποδομές και οι συνθήκες για την επιβίωση τους;
- Που οφείλεται η ξενοφοβία των ντόπιων;
- Γιατί οι πνιχτοί είναι μεγάλοι σε αριθμό;
- Τι κάνει η κυβέρνηση για ^ω πρόβλημά αυτό;
- Πώς η νομοτατία τους μας επηρεάζει;

- Πόλεμος και φυσικές καταστροφές

- Λόγω των διαρκών πολέμων, της αέναης οικονομικής κρίσης που επικρατεί στην Ανατολή και υπάρχουν ανοιχτά σύνορα όπως γίνεται ευκολότερα η μετακίνησή τους.

- Οι δουλέμποροι, κυρίως στην Τουρκία όπου έχει δημευηθεί κυρίως σε συνεργασία με την κυβέρνηση.

- Είτε με τα πόδια, είτε με φουγκωτές βαρκές.

- Όχι, γιατί οι συνθήκες είναι αθλιές ενώ οι πρόσφυγες αυξάνονται με αποτέλεσμα να καταγκρητίζουν στον ύπαιθρο.

- Είναι ένα πρωτόγνωρο γεγονός και γεννάει έλλειψη παιδείας

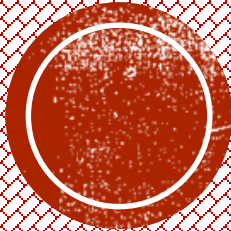
- Αρχικά, οι βαρκές μεταφορές τους είναι σε αθλιές συνθήκες και μεταφέρουν περίπου 60-80 ανθρώπους από ό,τι μπορούν να μεταφέρουν. Επιπλέον, η εργασία μεταφοράς τους είναι αδύνατη επειδή υπάρχει φρέσκη στον έβρο

Ερευνητικά Ερωτήματα

- Ποιος ο ρόλος των διακινήτων στο θέμα της προσφυγίας;
- Υπάρχουν ωφέροντα πέρα από το φαινόμενο της μετανάστευσης και προσφυγίας;
- Γιατί να γίνει κανείς πρόσφυγας;
- Γιατί υπάρχουν κέντρα υποδοχής ενώ υπάρχουν κλειστά σύνορα;
- Που υπάρχουν κέντρα υποδοχής; Είναι οι συνθήκες διαβίωσης κατώτερες;
- Ποια η ύπαρξη των βελτιώσεων έναντι των προσφύγων;

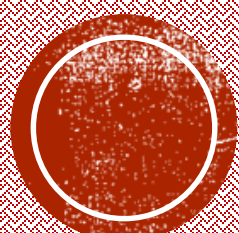
Απαντήσεις

- Η λαθραία μετακίνηση των μεταναστών και προσφύγων με αποκλειστικό σκοπό το οικονομικό όφελος
- Υπάρχουν πολλά είδη συμφερόντων. Για παράδειγμα πολιτικό, οικονομικό, θρησκευτικό
- Εξαιτίας δύσκολων παραπικίων καταστάσεων όπως πόλεμος.
- Εξαιτίας του γεγονότος που παρατηρείται όπου τα κέντρα υποδοχής είναι ανοιχτά ενώ τα σύνορα είναι κλειστά, το συμπέρασμα είναι ότι τα κέντρα αυτά υπάρχουν για λόγους «διαφένισης» του κράτους

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Οι λέξεις και η σημασία τους...

Αυτός που αναγκάζεται ή εξαναγκάζεται να εγκαταλείψει την πατρίδα του ή τον τόπο της μόνιμης κατοικίας του και να καταφύγει σε μια ξένη χώρα ή στη χώρα της εθνικής του προέλευσης, Κύματα προσφύγων εγκαταλείπουν τις περιοχές όπου μαίνεται πόλεμος.

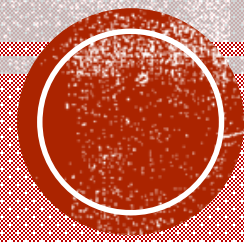
Πολιτικοί / οικονομικοί πρόσφυγες, που εγκατέλειψαν τη χώρα τους για πολιτικούς / οικονομικούς λόγους.

Στρατόπεδα προσφύγων, για προσωρινή εγκατάσταση.

ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ

Αυτός που μεταναστεύει,
ιδίως με κίνητρο την ανεύρεση εργασίας

Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες είναι δύο διαφορετικές και
έννοιες. Αιχφένοντας τον όρο "μετανάστευσης" ^{παιρξήντρεν} εννοού-
με τον άνθρωπο που αποφασίζει να μετακι-
νηθεί σε κάποια άλλη χώρα είτε θεοραία, είτε
με νόμιμες διαδικασίες για διάφορους λόγους. Σε
αντίθεση με τους μετανάστες, οι πρόσφυγες είναι
άνθρωποι οι οποίοι αναγκάζονται να ~~πάρουν~~ εγκαταλεί-
ψουν την πατρίδα τους λόγω πολέμου - κυρίως
για να επιβιώσουν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ

«Ποιος τελικά είναι ο
πρόσφυγας;»: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
(17/04/2016)

<http://www.kathimerini.gr/857102/article/epikairothta/ellada/poios-einai-telika-o-prosfygas>

Ζητώντας άσυλο...

- Για να γίνει κάποιος πρόσφυγας πρέπει να ζητήσει άσυλο έξω από τη χώρα του, αν και είναι σημαντικό να θυμάται κανείς ότι ένας αιτών άσυλο δεν είναι απαραίτητα και πρόσφυγας και μπορεί να μη γίνει ποτέ.
- Ένα άτομο μπορεί να εισέλθει σε μια χώρα με σκοπό να ζητήσει άσυλο μόνο του ή με άλλα άτομα, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις ορισμένοι αιτούντες καταφεύγουν σε αυτή τη λύση επειδή οι συνθήκες στη χώρα τους άλλαξαν ενώ βρίσκονταν στο εξωτερικό.
- Αυτό ονομάζεται «επί τόπου» άσυλο.

Η συνέντευξη...

- Η συνέντευξη αποτελεί μια προσπάθεια να συμπεράνει η υπηρεσία εάν ο φόβος του ατόμου για την προσωπική του ασφάλεια είναι βάσιμος.
- Έτσι, οι προβληματισμοί του αιτούντος άσυλο διαχωρίζονται σε υποκειμενικό και αντικειμενικό φόβο.
- Υποκειμενικός θεωρείται ο φόβος που προέρχεται από την οπτική του ατόμου σε σχέση με τις περιστάσεις και τις εμπειρίες του.
- Αντικειμενικός θεωρείται ο φόβος που αξιολογείται ως επαρκής από τον αξιωματούχο που πραγματοποιεί τη συνέντευξη.
- Για παράδειγμα, εάν ο αιτών υποστηρίξει ότι φοβάται ότι θα διωχθεί για τις πολιτικές του απόψεις, ο αξιολογητής θα αναζητήσει πληροφορίες για την πολιτική κατάσταση στη χώρα του.

ΠΛΟΗΓΗΘΗΚΑΜΕ
ΕΡΕΥΝΗΣΑΜΕ
ΚΑΤΑΓΡΑΨΑΜΕ
ΑΠΟΤΙΜΗΣΑΜΕ

<https://www.unhcr.gr/>

<http://www.amnesty.org.gr/>

<http://www.nchr.gr/>

http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=19&itemid=33

<http://www.gcr.gr/index.php/el/>

UNHCR

The UN Refugee Agency

**Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ
για τους Πρόσφυγες**

ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

- Ιδρύθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1950 από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, με εντολή να καθοδηγεί και να συντονίζει τη διεθνή δράση για την προστασία των προσφύγων και την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων.
- Κύριο μέλημά της είναι να διασφαλίζει ότι κάθε άτομο έχει το δικαίωμα να ζητήσει άσυλο και να βρει καταφύγιο σε μια άλλη χώρα, με την προοπτική του εθελοντικού επαναπατρισμού, της τοπικής ένταξης στη χώρα ασύλου ή της μετεγκατάστασης σε τρίτη χώρα.
- Από την ίδρυσή της, η Ύπατη Αρμοστεία έχει βοηθήσει εκατομμύρια ανθρώπους να ξαναχτίσουν τη ζωή τους.
- Το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας στην Ελλάδα λειτουργεί από το Μάρτιο του 1952. Συνεργάζεται με τις κρατικές αρχές, ΜΚΟ και άλλους φορείς και οργανώσεις για να διασφαλίζει την προστασία των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και όλων των ατόμων που εμπίπτουν στην εντολή της Ύπατης Αρμοστείας.
- Προσπαθεί επίσης να ενημερώνει και να ευαισθητοποιεί την κοινή γνώμη γύρω από το προσφυγικό ζήτημα με στόχο τη δημιουργία κλίματος ανοχής και σεβασμού των δικαιωμάτων των προσφύγων.

AMNESTY
INTERNATIONAL

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑ

- Ιδρύθηκε το 1961 και είναι ένα παγκόσμιο, ανεξάρτητο, εθελοντικό κίνημα με 7 εκατομμύρια μέλη, ακτιβιστές και υποστηρικτές, με δομές και εθνικά τμήματα που οποίοι αγωνίζονται για να γίνουν σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και να σταματήσουν οι παραβιάσεις τους.

Το όραμά μας είναι κάθε άνθρωπος να απολαμβάνει τα ανθρώπινα δικαιώματα που αναφέρονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

- Η Διεθνής Αμνηστία αγωνίζεται για:
- Για την κατάργηση της θανατικής ποινής, των βασανιστηρίων, του περιορισμού των ελευθεριών στο όνομα του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας»
- Για την υπεράσπιση της ελευθερίας της έκφρασης.
- Για την εξάλειψη των διακρίσεων.
- Για τα δικαιώματα των προσφύγων, των μεταναστών και των μειονοτήτων, κ.λπ.

Ελληνική Δημοκρατία

Εθνική Επιτροπή για τα
Δικαιώματα του Ανθρώπου

Hellenic Republic

National Commission for
Human Rights

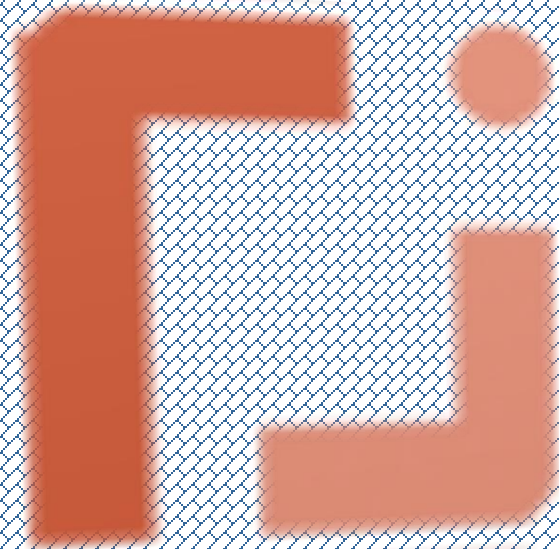
Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της ελληνικής Πολιτείας σε θέματα προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Συστήθηκε το 1998.

Σε αυτήν εκπροσωπούνται ανεξάρτητες Αρχές, πανεπιστημιακές σχολές νομικών και πολιτικών επιστημών, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ΜΚΟ, πολιτικά κόμματα και υπουργεία

Η κύρια αποστολή της είναι:

- Η διαρκής παρακολούθηση της εξέλιξης των θεμάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, η συνεχής ενημέρωση και η προώθηση της σχετικής έρευνας.
- Η διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής σε θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου, κλπ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

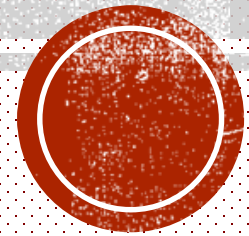
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

- Αποστολή του είναι η προάσπιση των δικαιωμάτων των ανθρώπων που δικαιούνται προστασία στη χώρα μας, καθώς και η ομαλή ένταξή τους στην τοπική κοινωνία. Πρόσφυγες και γενικότερα δικαιούχοι διεθνούς προστασίας - ιδίως ευάλωτες περιπτώσεις όπως οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα θύματα trafficking, τα θύματα βασανιστηρίων κ.ά. - αποτελούν τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό του ΕΣΠ και λαμβάνουν από το εξειδικευμένο προσωπικό του την απαραίτητη κοινωνική και νομική συμβουλευτική και στήριξη ώστε να κατορθώσουν να θέσουν τα θεμέλια μίας νέας ζωής, χωρίς φόβο διωγμού.
- Το θέμα της προστασίας (της παροχής ασύλου) στην Ελλάδα είναι άκρως προβληματικό. Η χώρα μας αποτελεί τον πρώτο σταθμό ενός μεγάλου και δύσκολα διαχειρίσιμου αριθμού προσφύγων και μεταναστών γενικότερα, οι οποίοι ευελπιστούν να εισέλθουν στην ΕΕ περνώντας τα χερσαία σύνορα Ελλάδας – Τουρκίας ή διαπλέοντας τη Μεσόγειο. Πολλοί μάλιστα δεν τα καταφέρνουν, χάνοντας καθημερινά τη ζωή τους στη διάρκεια αυτού του επικίνδυνου ταξιδιού.

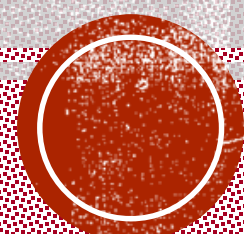
THE EUROPEAN REFUGEE CRISIS AND SYRIA EXPLAINED

<https://www.youtube.com/watch?v=RvOnXh3NN9w>

ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΘΜΑΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Ενδεικτική παρουσίαση

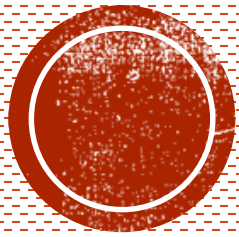

- Μου είναι πολύ δύσκολο να αρχίσω να γράφω γι' αυτό το θέμα. Δεν είναι τόσο η περιπλοκότητά του, όσο το ότι είμαι τόσο κοντά στην πηγή των γεγονότων που με εμποδίζει να γράψω, δίχως να τρέμει το χέρι μου. Αλλά ξέρω ότι γράφοντας επαναστατώ απέναντι στην παθητικότητα της εποχής μας. Υπήρξαν στιγμές που ήμουν στην πρώτη γραμμή του μεταναστευτικού «μετώπου» και παρόλα αυτά δεν έδρασα. Βολεύτηκα στις «ευκολίες» μου. Σαν κάτι με κρατά και δεν με αφήνει να δράσω. Και δημιουργεί πολύ άσχημα συναισθήματα το να βλέπεις τα γεγονότα και να μην μπορείς να αντιδράσεις, λες και κάθεσαι στον καναπέ του σπιτιού σου και τα βλέπεις όλα αυτά στην τηλεόραση.
- Κάποια στιγμή, όμως, δεν αντέχεις άλλο την παθητικότητα, τη δυστυχία που υπάρχει γύρω σου, αλλά και τις απόψεις ατόμων που δεν αντιμετωπίζουν αυτό το φαινόμενο και δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, και έτσι αντιδράς. Κάνεις αγώνα για το κοινωνικό καλό, «πολεμάς» τους εκμεταλλευτές της δυστυχίας κάποιων ανθρώπων, δεν αποζητάς κατά βάθος την αναγνώριση, αλλά την εσωτερική γαλήνη που προκύπτει από την ευτυχία, λόγω της κοινωνικής μας προσφοράς.

- Ο ενεργός πολίτης με αυτόν τον τρόπο δείχνει τον αλτρουισμό του. Κι αυτός ο αγώνας της προσφοράς φαίνεται ότι έχει βρει πολλούς υποστηρικτές, συγκινεί τη διεθνή κοινότητα και τους διεθνείς ειδησεογραφικούς οργανισμούς. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι το μικρό νησί της Λέσβου, αλλά και άλλα νησιά του Αιγαίου που δέχτηκαν πρόσφυγες σύντομα έγιναν πασίγνωστα, μέσω των διεθνών ΜΜΕ και με τη βοήθεια φωτογραφιών γνωστών καλλιτεχνών φωτογράφων που μας συγκίνησαν λόγω του δραματικού τους περιεχομένου. Η ανταπόκριση μετά από αυτά, αλλά και η κατακραυγή της διεθνούς κοινότητας ήταν άμεση. Εθελοντές από κάθε μήκος και πλάτος του πλανήτη, μη κυβερνητικές οργανώσεις που προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, άτομα κάθε ηλικίας, θρησκείας και χρώματος, ντόπιοι, απλοί πολίτες ή επιχειρηματίες, γνωστοί ηθοποιοί, άτομα των γραμμάτων και των τεχνών, μέχρι και πολιτικοί έσπευσαν στα νησιά του Αιγαίου για να βοηθήσουν όσο μπορούν.
- Έχει σημασία να τονίσουμε ότι ακόμα και άτομα με χαμηλό εισόδημα (άνεργοι, συνταξιούχοι κ. α.), δεν έμειναν άπραγοι. Οι μαθητές των σχολείων σ' όλον σχεδόν τον κόσμο δεν έμειναν με σταυρωμένα τα χέρια. Μάζεψαν ρούχα και τρόφιμα που έστειλαν στους πρόσφυγες και ευαισθητοποίησαν τον κόσμο στο θέμα αυτό. Τέλος, η διεθνής κοινότητα συγκινημένη άρχισε να συγκεντρώνει υπογραφές για να δοθεί το Νόμπελ Ειρήνης στους νησιώτες του Αιγαίου.
- Τελικά, ίσως, να μην είμαστε τόσο παθητικοί όσο νόμιζα...

ΠΡΟΣΚΕΚΚΛΗΜΕΝΟΣ

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΝΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Με αφορμή: Το Πέρασμα / The Passage,

εκδ. Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου / ΕΤΑΛ, Μυτιλήνη 2016

ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ

Παράδεισος στη Δύση

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Κώστας Γαβράς

<http://www.cine.gr/trailer.asp?id=711334>

- Όταν βράνει στο Παρίσι, οι περισσότεροι πολίτες τον αγνοούν όταν προσπαθεί να κάνει κάποιες πληροφορίες λόγω της εμφάνισης του
- Με ελπίδα να ^{παρά}κατευθύνεται προς το Λιντ όπου φαίνεται για τη Σουηδία που του εμπιστεύτηκε ένας Γάλλος. Μάχος αλλά ανακαλύπτει ότι του έδρε ψέμματα.

